

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 244

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2983) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2983 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi 5

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Teklif Metni 9

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 9

• Anlaşma Metni 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 660606 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/2983)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma" 11 Şubat 2020 tarihinde Podgoritsa'da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile Karadağ'ın diplomatik ya da konsolosluk misyonlarının bulunmadığı 25 ülkedeki Karadağ vatandaşlarına konsolosluk yardımı sağlanması amaçlanmaktadır. Anlaşmanın, Karadağ ile yakın işbirliğine dayalı ikili ilişkilerimizin geliştirilmesine katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-20435

8 Haziran 2020

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

11 Şubat 2020 tarihinde Podgoritsa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14/12/2020

Esas No: 2/2983

Karar No: 166

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 9/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma”, 23/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 24/6/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/2983 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 2/12/2020 tarihli 25’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Karadağ’ın diplomatik ya da konsolosluk misyonlarının bulunmadığı 25 ülkeye seyahat eden veya o ülkelerde ikamet eden Karadağ vatandaşlarına konsolosluk yardımı sağlanmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

2006 yılında bağımsızlığını ilan etmesinin ardından Karadağ’la ilişkilerimizin hızla geliştiği,

Özellikle bölgesel entegrasyon bakımından Balkanlarda barış ve istikrarın korunmasına yönelik önemli bir ülke olan Karadağ’ın Avrupa-Atlantik kurumlarıyla bütünleşmesinin son derece önemsendiği, bu çerçevede Karadağ’ın 2017’de NATO’ya üye olmasının ve AB’ye üyelik sürecinin desteklendiği,

Ülkemizin Balkanlardaki barış ve istikrara katkı sağlamak üzere bölgesel platformlarda da aktif rol üstlendiği,

Kısa bir süre önce Karadağ’da seçimlerin yapıldığı ve bir teknokratlar hükümetinin kurulduğu, Karadağ’ın istikrar ve refah içerisinde hedeflerine ulaşması ve iş birliğimizin geliştirilmesi bakımından bu sürecin de yakından takip edildiği,

Karadağ ile ticaret hacmimizin 2019 yılında 140 milyon doları aştığı, ihracatımızın 130 milyon doların üzerinde gerçekleştiği, özellikle Karadağ’ın bağımsız olduğu 2006 yılından bu yana ticaret hacmimizin 18 katlık bir artış kaydettiği ve karşılıklı yatırımların bu süreçte hızla artırıldığı,

Ülkemizin Karadağ’daki doğrudan yatırımlarının 200 milyon dolara ulaştığı, Karadağ’daki doğrudan uluslararası yatırımcılar arasında ülkemiz yatırımcılarının 6’ncı sırada yer aldığı,

Karadağ’da yaşayan yaklaşık 5 bin vatandaşımızın bu ülkeyle aramızda önemli bir dostluk köprüsü oluşturduğu, yine yaklaşık 250 bin Karadağ kökenli vatandaşımızın da dostluğumuzun temel unsurlarından birini teşkil ettiği,

Son dönemde gelişen turizm ilişkilerimiz çerçevesinde ülkemizi yılda yaklaşık 25 bin Karadağlının ziyaret ettiği, her yıl yaklaşık 40 bin vatandaşımızın da Karadağ'ı ziyaret ettiği,

Covid-19 salgını sırasında bu ülkeye iki kez tıbbi malzeme yardımı gönderildiği, yine salgın döneminde bu ülkeden 978 vatandaşımızın tahliye edildiği,

Gündemimizde yer alan Anlaşma'nın Karadağ'la dostluğumuzun ulaştığı noktayı göstermesi bakımından son derece anlamlı olduğu,

Karadağ'ın 2016 yılında temsilciliğinin bulunmadığı bazı ülkelerde misyonlarımız tarafından vatandaşlarına konsolosluk desteği sağlanması için talepte bulunduğu,

248 temsilcilikle dünyada en geniş 5'inci diplomatik "network"e sahip ülkemizin bu geniş diplomatik ağının Karadağ'ın bu talebinin en önemli sebepleri arasında yer aldığı,

Karadağ'ın özellikle Afrika ülkeleri başta olmak üzere, temsilciliğinin bulunmadığı 25 ülkede, kendi vatandaşlarına konsolosluk hizmeti verilmesi için yardımımıza başvurduğu ve Dışişleri Bakanımızın bu yıl Şubat ayında gerçekleştirdiği Karadağ ziyareti sırasında bu Anlaşma'nın imzalandığı,

Karadağ tarafının iç onay süreçlerini ivedilikle tamamladığı ve Anlaşma'yı yürürlüğe koyduğu,

18 Afrika ülkesi ve bunlara ilaveten Bahreyn, Kırgızistan, Umman, Filistin, Tacikistan, Dominik ve Özbekistan olmak üzere toplam 25 ülkede zor duruma düşen Karadağ vatandaşlarına böylece konsolosluk desteği verileceği,

Anlaşma'nın ülkemize mali bir yük getirmeyeceği,

Anlaşma'yla Karadağ vatandaşlarına tutuklama ve hapis cezası durumunda konsolosluk yardımı verilebileceği ayrıca Karadağ vatandaşlarına ülkelerine geri gidebilmeleri için seyahat belgesi düzenlemek veya ihtiyaç duymaları hâlinde hükümetlerinden mali destek almalarına aracılık etmek gibi konsolosluk hizmetlerinin de sağlanacağı,

Karadağ'ın diğer bazı ülkelere de bu yönde taleplerinin mevcut olduğu, hâlihazırda dünyada yaklaşık 40 temsilciliğinin mevcut olduğunun bilindiği,

Karadağ'a destek olmak adına ve iki ülke arasındaki dostluk ve kardeşliğin bir yansıması olarak bu Anlaşma'nın önemsendiği,

ifade edilmiş;

Komisyon üyeleri tarafından Teklif ile ilgili olarak;

Mevcut durumda Karadağ ile beraber ülkemizden konsolosluk hizmeti alan kaç ülke bulunduğu şeklinde yöneltilen soruya cevaben,

Görüşülmekte olan Anlaşma'nın istisnai bir anlaşma olduğu, ülkemizin başka bir ülkeyle imzalamış olduğu benzer bir anlaşmanın bulunmadığı,

Salgın sürecinde görüldüğü üzere ülkemizin diplomatik ağının ve temsil kapasitesinin dünyanın pek çok farklı yerinde, farklı ülkelerin ve vatandaşlarının bizden destek istemesini sağladığı,

Özellikle, salgın sebebiyle yapılan tahliye operasyonlarımız sırasında 6 binin üzerinde üçüncü ülke vatandaşının da kendi operasyonlarımız kapsamında tahliye edildiği,

Ülkemizin diplomatik temsil kabiliyetine ve geniş diplomatik ağa sahip olmasının akdedilen bir anlaşma olmasa dahi pek çok ülkenin bizden konsolosluk hizmetleri bakımından destek talep etmesini sağladığı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	İstanbul	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>
Ankara	Balıkesir	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Bursa	Erzurum	Eskişehir
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Turan</i>	<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	İzmir	Kayseri
(Bu raporun özel sözcüsü)		

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN
TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KARADAĞ
ARASINDA KARADAĞ VATANDAŞLARINA
KONSOLOSLUK YARDIMI SUNULMASI
HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 11 Şubat 2020 tarihinde Podgoritsa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KARADAĞ
ARASINDA KARADAĞ VATANDAŞLARINA
KONSOLOSLUK YARDIMI SUNULMASI
HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KARADAĞ ARASINDA KARADAĞ
VATANDAŞLARINA KONSOLOSLUK YARDIMI SUNULMASI HAKKINDA
ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ, (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır),

İki ülke arasındaki dostane ilişkilere dayanarak konsolosluk ilişkilerini daha da geliştirmeyi isteyerek,

Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin ilgili hükümlerini dikkate alarak,

Karadağ'ın diplomatik ya da konsolosluk misyonlarının bulunmadığı belirli üçüncü ülkelere seyahat eden ya da ikamet eden Karadağ vatandaşlarına konsolosluk yardımı sağlamayı amaçlayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde 1

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin, Bahreyn Krallığı, Benin Cumhuriyeti, Botsvana Cumhuriyeti, Burkina Faso, Kamerun Cumhuriyeti, Kamboçya Krallığı, Çad Cumhuriyeti, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Kotdivuar Cumhuriyeti, Cibuti Cumhuriyeti, Dominika, Gabon Cumhuriyeti, Gambiya Cumhuriyeti, Gine Cumhuriyeti, Kırgız Cumhuriyeti, Madagaskar Cumhuriyeti, Mali Cumhuriyeti, Umman Sultanlığı, Filistin Devleti, Ruanda Cumhuriyeti, Güney Sudan Cumhuriyeti, Sudan Cumhuriyeti, Tacikistan Cumhuriyeti, Özbekistan Cumhuriyeti ve Zimbabve Cumhuriyeti'nde mukim diplomatik misyonları ve konsoloslukları; Karadağ'ın diplomatik misyonu veya konsoloslugu bulunmadığı adigeçen ülkelerde Karadağ vatandaşlarına acil ve gerekli durumlarda konsolosluk yardımı sağlarlar.
2. Taraflar, Kabul Eden Devletlerin Hükümetlerinin bu Anlaşmada öngörülen konsolosluk yardımına ilişkin düzenlemelerin farkında olmalarını ve itirazların olmamasını temin ederler.

Madde 2

Uluslararası hukuka ve kabul eden Devletlerin mevzuatına ve uygulamalarına tabi olmak üzere, işbu Anlaşmanın 1 (1) maddesinde belirtilen Devletlerin topraklarında bulunan Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik misyonları ve konsoloslukları, Karadağ vatandaşlarına gözaltı, tutuklama veya hapis cezası durumunda konsolosluk yardımı sağlar ve sıkıntı yaşayan Karadağ vatandaşlarının ülkelerine geri gönderilmesine yardımcı olurlar.

Madde 3

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin Podgoritsa Büyükelçiliği, bu Anlaşmanın 1 (1) maddesinde belirtilen Devletlerin sınırları içerisindeki Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik misyonları veya konsoloslukları ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı arasındaki ana iletişim kanalıdır.
2. İletişim dili İngilizcedir.

Madde 4

1. İşbu Anlaşmanın 1 (1) maddesinde belirtilen Devletlerin ilgili makamlarının onayına tabi olmak kaydıyla, Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik misyon veya konsoloslugu bir üyesi, talepleri halinde gözaltında bulunan, tutuklanan veya hapsedilmiş olan Karadağ vatandaşlarını ziyaret edebilir.
2. Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik misyonuna veya konsolosluguna makul mesafeden uzakta olması durumunda böyle bir ziyaretin yapılması reddedilebilir. Böyle bir durumda, Türkiye Cumhuriyeti diplomatik misyonu veya konsoloslugu kişinin durumu hakkında bilgi edinmeye ve bunu Karadağ Dışişleri Bakanlığı ile paylaşmaya çalışır.

Madde 5

1. Seyahat belgesine ihtiyaç duyan Karadağ vatandaşları, seyahat belgesi çıkartma talebiyle ilgili Devletteki Türkiye Cumhuriyeti diplomatik misyonu veya konsolosluguna başvurabilirler.
2. Karadağ Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti diplomatik misyonu veya konsolosluguna seyahat belgelerine ilişkin gerekli boş formları temin eder. Seyahat belgelerinin örnekleri ilgili Devletlerin yetkili makamlarına önceden iletilecektir.
3. İlgili Devletteki Türkiye Cumhuriyeti diplomatik misyonu veya konsoloslugu, seyahat belgesi çıkartma talebini Podgoritsa'daki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği aracılığıyla, Karadağ yetkili makamlarıyla sonuçlandırır.
4. Seyahat belgesi, ancak Karadağ yetkili makamlarından önceden bir yazılı izin belgesi alındıktan sonra tanzim edilecektir.

Madde 6

Bir Karadağ vatandaşının mali yardım talebiyle Türkiye Cumhuriyeti diplomatik misyonu veya konsolosluguna başvurması durumunda, ilgili diplomatik misyon veya konsolosluk Podgoritsa'daki Türkiye Büyükelçiliği aracılığıyla Karadağ Dışişleri Bakanlığını bu taleple ilgili bilgilendirir.

Madde 7

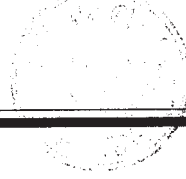
Taraflar, Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin 46. maddesine ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin 8. maddesine uygun olarak, işbu Anlaşmanın 1 (1) maddesinde adı geçen Devletlerin Dışişleri Bakanlıklarını bilgilendirir.

Madde 8

İşbu Anlaşma, herhangi bir zamanda, Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile değiştirilebilir. Değişiklikler, 9. maddenin 1. fıkrasında belirtilen aynı yasal usule uygun olarak yürürlüğe girer.

Madde 9

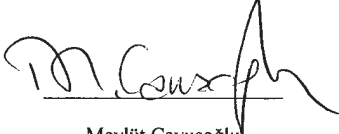
1. İşbu Anlaşma, süresiz olarak yürürlükte kalır. Her bir Taraf, diplomatik kanallardan diğer Tarafa bu hususta bir yazılı bildirim göndererek her zaman bu Anlaşmayı sonlandırabilir. Bu durumda, işbu Anlaşma bildirim alındığı tarihten 90 (doksan) gün sonra sonlandırılır.

2. İşbu Anlaşma, Tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usulleri tamamladıklarına dair birbirlerini bilgilendirmek üzere diplomatik kanallar aracılığıyla yolladıkları son yazılı bildirim, alındığı tarihten 30 (otuz) gün sonra yürürlüğe girer.

11 Şubat 2020 tarihinde, Podgoritsa şehrinde, Türkçe, Karadağca ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak imzalanmıştır. Anlaşmanın yorumlanmasında uyumsuzluk çıkması halinde, İngilizce metin esas alınır.

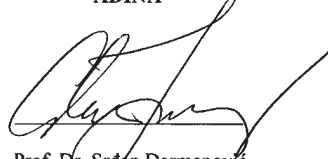
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA**

Mevlüt Çavuşoğlu

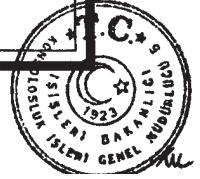
Dışişleri Bakanı

**KARADAĞ
ADINA**

Prof. Dr. Srdan Darmanović

Dışişleri Bakanı

TBMM Basımevi - 2020